

Forza Austria

KÖZEL-NYUGATI LEVÉL

NICK ELSDORF

Éljünk veszélyesen! Elhatároztam, néhány ezer schillinget a magyar államnál váltok be forintra. Tudtam, hogy a félórás nevelés közben (ide álljon! – mit keres itt? – persze nincs tolla!?) elejtek majd egy bátortalan nyugatos megjegyzést arról, hogy Bécsben ugyanezekért a kékekészű bankókért nem csupán pár forinttal többel jutalmazták a magyart, de a tranzakció vademberi gyorsasággal is folyik. Én átnyújtom a pénzt, a banktisztviselő úgyszintén. Ártatlan önvédelmi akcióimra többnyire finomkodó válasz érkezik: „hát akkor miért nem ott váltod a pénzed, te állat!” Ezt az üzenetet általában sötét arckifejezés hordozza, de anyanyelvemen is hallottam már.

Május elején jártunk, közeledett a második szabad szavazni. „Hát ne is számítsen semmi jóra” – nézett rám a részleges pénzváltási jogkörrel felruházott bankhölgy száz gombostűvel a szemében – „ha nem tudná, jönnek a szocialisták”. Nü – gondoltam magamban –, majd együttérző képet vágtam, és örültem, hogy húsz év után ismét használhatom a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen tanult szörnyszavak némelyikét: „talán ők nem viselik szívükön a banküzemi ügyvitelszervezés optimalizálását?” – érdeklődtem csalfán. Közben azon morfondíroztam, mi járhat ennek a pöffeszkedő pénzpulykának a fejében. Mire is készülhetnek nagy titokban a posztkommunisták? Schillinget csak schillingre váltanak majd? Vagy letartóztatnak minden szakadárt, aki albán valutát rejteget? Esetleg rögvést áttérnek a természetbeni cserére? Mire feltehettem volna a kérdést, már jött is az antropológiai mélységű válasz: „ezek..., ezek kérem nem emberek.”

Rózsaszín párducok

E társalgás idején még nem ódzkodtam annyira Julius Horntól és rózsaszín pártjától. Ébredő szocialisták? Valakinek már le kéne végre zárni a Horthy-korszakot – gondoltam buzgón –, ha egyszer a demokraták fiatalabbja és szabadabbja jóideje egymás barátkozási szokásaival van elfoglalva. Nem volt persze könnyű a szívem, mert láttam már életemben járási agit-prop. titkárt (ha nem is 209-et egyszerre) riadóláncot szerkeszteni; emlékszem egy bizonyos Nagysanyira az egyetemi KISZ-irodáról (ízes „t” betűi, ahogy túrt és tiltott, máig fogva tartanak); és éltem már, amikor a leendő miniszterelnök kandidátusi disszertációja íródott a mulandó Jugoszláviáról.

Fene tudja miért, mégis átsuhant rajtam némi elégedettség, amikor azon a bizonyos vasárnap estén végre elhihettem, hogy nemzeti uramékat cserben hagyta (vélt) nemzetük. Napokba tellett, míg sikerült bécsi barátaimnak megvilágítanom e fiaskó Fő Okát. Ők a nép bölcs pragmatizmusáról, a paternalizmus iránti nosztalgiáról, a litván-

lengyel szindrómáról, a leköszönő rezsim szociális érzéketlenségéről kérdeztek csavarosan. Én a pofonegyszerű magyarázatot erőltettem: ha lopsz, ne papolj, és hagyjál másokat is lopni! – e maximát tájunkon nem illik előre megfontoltan és folytatólagosan megsérteni. Csúfondáros kétség a liberális labanc szemekben. Amennyiben mégis így kívánnánk tenni – folytattam vakmerően –, jobb, ha előtte exponenciálisan növeljük a testi és szellemi rendfenntartó erők számát. Ők majd megértetik a tudatlanokkal, miért következik Trianon, Keresztes-Fischer, a Donkanyar és 1956 árvalányhajás emlékéből, hogy egy már-nemistudom Szabó Kicsoda nem sikkasztotta el Veszprém-ben a szögvasat.

Az árvalányhaját és a szögvasat még csak fölfogták volna beszélgetőtársaim, az azonban jócskán meglepte őket, hogy egy furá hangzású spanyol nemes (bizonyos Don Knie) ily kitüntetett szerepet játszik a legújabbkori magyar történelemben.

Mérleg és Lendvay

Voks után alkonyattájt a Mérleg utcába szoktam vetődni. Már négy esztendeje is unalmas volt látni a sürgölődő, fontos-arcú középkádereket esélylatolgatás közben, de legalább nem smúzolt mellettem a vakmerő Ungvári Tamás, és nem fogadta a közönség közel egyforma kárörömmel a MIÉP és a Fidesz kudarcát. Enyhe gyomorremegés – irány a Lendvay utca. Karthágo a Városliget szélén. Ifjabbik nagy fehér tanácsadó szemei kissé üvegesek, idősebbik flegmán kapaszkodik a szivarjába. Próbálok kellemkedni. Nem az önirónia ihletett pillanatai. Már kész az új muzsika: mi vagyunk Elvi Szilárd, a nép ismét megeheti, amit főzött. Egyébiránt jobb is, ha így tesz, mert meglesz még ennek a böjtje.

A romokon üldögélve felrémlert előttem a bécsi délután, midőn az akkor még biztos Győző szemtelen bájjal meghirdette a szabad világ előtt a kis magyar neo-antibolsevizmust. Félórás angol nyelvű előadásban jól megfeddte a lengyel népet helytelen választásáért, ápolta kicsinyég a megboldogult történelemtanár emlékét, és ácsolt ketrecet a magyar szocialisták számára. Majd újságírók jelenlétében nevezte meg kormánya leendő tagjait (Fodor Gábor művelődésügyi miniszter: talált, elsüllyedt), adta elő a székházvásárlás némely kulisszatitkait, és cseplőtte az ápolat megboldogult modorában a firkászokat – a firkászoknak.

Nem beszél egy kicsit sokat ez a fiú? – faggattak bennszülött kollégáim. Nem tudja talán, hogy legalább a fél velejéig szocialista országban tartózkodik? Nem hallott még arról, mennyit használt egykor a szoci Vranitzkynek, mikor Haider hasonló modorban támadta? Miért akarja ez a kedves-dynamisch fiatalember Herr Hornt trónra segíteni?

Vacsora után a Ringen spacírozva én is faggatózni kezdem: nincs más, csak a frontális támadás? Ármány és szerelem vajon oly idegen a magyartól, mint a kereskedés? Ki fog megijedni a hazában, mikor a „visszajönnek a kommunisták”-at hallják percenként egy ifjonti szájából? Hisz valami ilyesmit remélnek, még örülnek is, ha ezt kimondja valaki helyettük. Kit lehet az új kiskirályok idején a régi-ekkel fenyegetni? Akár a mindenkori tábornokok, nem az eggyel korábbi háborúra készülődtek ismét?

No és a sajtó, az értelmiség, az üzletemberek? – folytattam a mindentudást. „Már sűrűn kopogtatnak nálunk, az átállás percek kérdése...” – pöffent a hetyke válasz. Boldogan sorolni kezdte a neveket, megvallom, nem esett nehezemre hinni neki. És a Szadi hol marad? „Vagy befekszenek a Hornnak, vagy velünk tartanak!” – ma már tudom, 209, akarom mondani, 418 fideszes fehér akrilzokni szállt el ekkor a bécsi levegőben.

Néhány hónap telt csak el, s a legfőbb rivális is tiszteletét tette a császári udvarban. No nem a Saab reklámemberére gondolok, hisz ő a szűk esztendőben is gyakori vendége maradt az osztrák szocdemeknek (a vagyonadó fogalmát így bőven lett volna idejük tisztázni). Koalíciós partnere, a leendő belügyminiszter is bedörmögött Bécs városába, és tartott egy láthatóan számára is dögunalmas előadást Orbán hűlt helyén. Csak arra vigyázott, hogy a felét mondja el annak, ami remélhetőleg az eszébe jutott. A hallgatóság álmos kérdéseit némi aszfalthumorról intézte el (a tolmács finoman kimúlt), egyébként szerényen és méltóságteljesen viselkedett, valamint bajsza is volt – azonmód helyreállt tehát az Ostblock-kedvelő kisközönség politikai egyensúlya. Ezzel a mátyár-ral lehet üzletet kötni, *bitte*.

Én kissé elkedvetlenedtem, míg vacsora közben egymás mellé nem keveredtünk. Meglehetősen étvágya megnyugtató. Együtt merengtünk azon, mily szépen mutatnak az őt ajnározó kék plakátok a – mit ad isten – ugyancsak kék pesti buszokon, majd előre elsírtuk a jövő eszédes államférfiúit, akik még egy kávé sem tudnak majd főzetni maguknak, ha volt emesempés lesz a titkárnőjük. Kérdésemre, vajon a leendő kormányban hogyan lesz képes együttműködni a sok-sok hirtelen-szociáldemokratával, dűnnyögött valamit bizonyos szerencsejáték-koncessziókról, mondta: meglepnék a nagy meglepetések.

Annyi szent, Kunczéről Bécsben senkinek sem jutott eszébe a politikai radikalizmus. Kicsit megcsipkedte ugyan a magyar rendeket, mondván: túlságosan is tisztában vannak azzal, hol a kassza, de meghagyta a reményt, hogy a Lopkowitz nem lesz kisajátítva. Pártpénzeket ügyesebben is lehet szerezni. Tessék kérem fejlődni.

Helvét elvek

Bécsben ez idő tájt másfajta – látszólag puritánabb – populizmus járja. Van benne jó adag morálprédikáció, szociálisan érzékenynek mutatkozik, célpontja az establishment. Állami lopkodásban hajthatatlan. Áldozata Osztrákia egykori büszkesége, a *Sozialpartnerschaft*, a kamarák, a szakszervezetek és az állam korporatív hálóját. Fő nyertese Haider, a kékek, azaz a Szabadságpárt vezére, vesztesei a lemorzsolódó nagypártok, a vörösök és a feketék, vagyis a szocialisták és a konzervatív néppártiak, Vranitzky és Bussek. Alnyertesek még a német átlagnál fundibb zöldek és a Haidertől elszakadt sárgák, vagyis a Liberális Fórum, mely a legújabb – nem túl ádáz – kísérlet arra, hogy Ha-

yer és Popper hazájában végre gyökeret eresszen egy szabadelvű pártocská.

Proporzsystem, *Kammerstaat*, *Parteibuchwirtschaft* – korábbi leveleimben untattalak már eleget, nyájas olvasó, az 1986 óta immár harmadszor négy évet kapott vörös-fekete nagykoalíció „egy nekem – egy neked” melán korrupt világáról tudósítva. Kevesen hitték, hogy e világ tartóoszlopai virágzó gazdaságban, szociális béke idején is megrendülhetnek. Elég volt a snájdig Haidernek az októberi választásokat megelőző egyik tévévitán a vele párbajozó Vranitzky orra alá tolni egy táblát, melyen mindössze egy hatjegyű szám szerepelt, onnantól fogva a kancellár örülhetett, hogy nem hónapokkal később rendezték a választásokat, oly gyorsan kezdett morzsolódní pártja népszerűsége. 181 000 schilling virított a képernyőn, a stájer tartományi Munkáskamara elnökének havi fizetése. Igaz, bruttó.

Vranitzky undorodott egy mélyet Haidertől (kevésbé saját funkcionáriusától), másnapra viszont fölbolydult az ország, melyben minden munkavállaló kötelezően tagja a Munkáskamarának, és semmi kedve tovább hizlalni kényszertagdíjaival több ezer élősdiinek tartott hivatalnokot. Én üdítő kivételnek számítok, annyira meghatott a minap az a levél, melyben szavazni hívott kamarai elnököm, még gyorsan, mielőtt Haider megbuktatta volna. Ez az egyetlen közintézmény ugyanis széles Ausztriában, mely igényt tart rám, az idegenre mint választóra, olyannyira, hogy – ha élek demokratikus jogaimmal – még néhány autót is kisorsol közöttem. Az ajánlat férfiasan őszinte volt, nem értem hát a tudós könyvek szerzőit, akik az évtizedek óta tartó „Osztrák Csodát” e kedves apparátcsikok színfalak mögötti megállapodásaiból eredeztetik. A vörös Munkáskamara (melyben ott terpeszkedik a még vörösb Szakszervezeti Szövetség) és a fekete Gazdasági Kamara, mely a derék munkaadókat tömöríti, egyezkedik nap mint nap, éj mint éj a vörös-fekete koalíciós kormány tisztviselőivel. Ez a rendszer kerengeti a háború óta a kádereket, miközben mindent legalább kétszer mond, s azt sem az ország házában teszi.

Vissza a parlamentbe! – lehetne ezért joggal az elégedetlenek jelszava. Le a párturalommal! – szónokol ehelyett Haider, s a „pártbonccokkal” együtt (így mondják a nómenklatúrát osztrákul) magukat a politikai pártokat is röpítené a fürdővízzel. Nyomukban „polgárjogi mozgalmakat” látna szívesen, mozgékony népi szerveket, kis apparátussal, erős vezérrel, legalább a saját háza táján. A minta állítólag svájci, a cél állítólag a közvetlen – népszavazásdemokrácia. Ez most a *back to basics* ideológia a szép magas Alpokban. *Forza Austria*.

A Szabadságpárt retorikája mindazonáltal jobbára lejjebb, mondhatni öv alatt pusztít. Bár Haider az utóbbi időben jócskán tompította harcok *deutsch*-nacionalizmusát, Ausztriát sem nevezi már torzszülöttnek, és a hitlerájjal sem példálózik annyit, ám xenofóbiája töretlen. Bolond lesz persze holmi bőrféjűeket istápolni, és velük lejártni nyárspolgár-csalogató *law and order* ígéreteit. Fő választási jelszavát: „A külföldiekkel szembeni politika nem lehet határtalan!” még pajkosnak is mondanám, ha kampánybeszédeiben nem hemzsegtek volna a rémtörténetek a hazát elárasztó *Ausländer*-ekről, akik elorozzák a munkahelyeket az igazi osztrákok elől, vagy feketén dolgoznak (nota bene, igazi osztrákoknak), esetleg igazi osztrákokat rabolnak ki az utcán, miközben feleségeik degeszre tömők a zsebüket szociális segéllyel a szociális lakásokban heve-

részve, gyerekeik pedig túlburjánzanak az igazi osztrák iskolákban. Teli van velük a börtön – folytatnám –, így alig jut hely az igazi osztrák bűnözők számára.

Populista kiskaté

Nyájas olvasó, ne mondd, hogy nem ismered Haidert. Pedig mondhatnád. Az alábbiakban – bukott honi narodnyikok is figyelhetnek – engedelemmel közrebocsátanám egy ez idáig sikeres politikai stratégia alapelemeit. A győzelemhez ugyanis nem elegendő, ha váltig ismételjük egalitáriánus, elit- és korrupcióellenes érveinket, védjük a fajt, a nemzetet vagy a hótiszta kisembert. Kell egy kis só és bors is, no meg valaki, aki mai módra hinti. Naftalin kizárva.

* Leendő vezér, öltözz választóid népviseletébe: ha juppinak óhajtasz látszani, ajánlom a karcsú selyemzakót (pompázhat esetleg pártkékből, fekete Porschében jól mutat), ha meg a „most jöttem a tanyáról” imázs a célod, húzz nyugodtan tirolai bőrnadrágot. Legyél minden évszakban napbarnított (pocak, löttyös nadrág, zsíros haj kerülendő), fáradhatatlan és kicsattanó. Lehetőleg ne lóversenyezz, merészséged jelezd inkább azzal, hogy hidakról hosszú gumikötélen veted le magad, vagy kússz zergeként a sziklákon. Legyen körülötted még néhány hasonló kinézetű, szemtelen fiú, akik mondhatnak időnként némely határtalan ostobaságot, de az igazán zaftos attrakciókat (mint például a szocialista kultuszminiszter lebuzizása a kampány során) tartsd fenn a magad számára.

* Beszélj gyakran tájszólásban, és add a nagyközönség értésére, hogy neked azokhoz a seggnyalókhoz ott fenn Bécsben még lingvisztikailag sincs közöd. Ne feledd, te vagy az igazságtevő legkisebb királyfi (nem túl nagy baj ezért, ha nem vagy kimondottan langaléta), aki nem része – ahogy itt mondják – egyik *Seilschaft*-nak, vagyis kötéllal egymást biztosító hegymászótársaságnak sem. (A magyar népnyelv odalenn a rónaságon ugyanezt mintha lobbynak nevezné.) Egyszerre – alkalmasint egy mondatban – használd a megbízható törvényhozó jogász-zsargonját és a *Stammtisch*, a kocsmai törzsszótal lennkölt retorikáját. Irodalmi és történelmi hasonlatok feleslegesek, sőt ártalmasak (népboldogító dolgozatok írásától például tartózkodj), helyettük kurta, közhasznú kifakadások is megteszik, kivált ha névvel és lakcímmel látod el és szüntelenül ismételteted őket. Valahogy így: „Hát nem aszongyák az öltönyös elvtársak mindig magukról, hogy nem halmozzák a zsíros állásokat? Na, itt van mingyár ez a multifunkciós Hans-Mathias Schmidt, pofátlanabb a lelkem mint a kómenisták voltak Moszkvában. Képzeld, kedves barátaim, benn székel a Nemzeti Bank felügyelőbizottságába, ott ül a Voest meg a Creditanstalt betonkáderei között, s nem ártall folyton a munkások érdekeiről prédikálni, jó buli, mi? Tudják, mekkora végkielégítést és nyugdíjat markol majd föl, ha végre kiöregszik az állami szektorból, akarom mondani, az adócsaló szubvenciócápák tisztelt társaságából?”

* Ha bíralsz, közöld azonnal a megoldást is, ne hagyj senkit kétségek közt vergődni: Vranitzky és Busek pusztán biológiai akadály, 1998-ban üt az igazság órája, felérünk a csúcsra, véget vetünk a privilégiumoknak, és kitör a III. Köztársaság. Rendelj Hongkongban ötszáz ezer videoszalagot és szórd szét az országban, a kazettán a vezér – nem fogod kitalálni – vidáman meneteljen a hegytető felé. Halmozz győzelmet győzelemre a legkülönbözőbb választásokon (vigyázz, ha várhatóan három százalékkal gyarapodsz, ne hencegélj előre harminccal), ha meg véletlenül alulma-

radsz, mint legutóbb a Szabadságpárt a júniusi EU-referendumon, ne a népet szidd, hanem menekülj előre, és sürgősen kezdj el a következő megmászandó szikláról, no meg a sötét visszahúzó erőkről beszélni. „Azért vannak ellene, mert értetek van” – magasztalta Haidert pártja óriáspoztere az ősszel. Célozz sűrűn a vörös-fekete összeesküvésre (a jó öreg Busek az Európa-szavazás sikerén fellelkesülve Vranitzkyékkal együtt dúdolta az Internacionálét – vigyázat, ez lesz az új osztrák himnusz), s jelezd mindig a különbséget. Neked van időd, te nem rohansz mohón a hatalomba.

* Válassz fáradt ellenfelet, ha lehet, jobban mondva foglald le a friss-ötletes politikus helyét a palettán, a többieket a megbízható unalmasok táborába kényszerítve. Ha szerencséd van, Vranitzky a munkáskerületekben kampányolva sem veszi majd le *Nadelstreif* öltönyeit, Busek alkancellár pedig saját nagypapájának maszkírozza magát a plakátokon, s álomba ringató lózungokkal gyötrik majd a választóközönséget. A reklámguru Seguelának, ki Mitterrand-t, Antallt és már Vranitzkyt is egyszer jól szolgálta, megint nem jutott jobb az eszébe a „nyugodt erő”-nél, amikor a kancellárra nézett, csak most bonyolultabban fogalmazott (szabad fordításban: „Óriási a tét. Ausztriáról van szó.” „Azokat is szolgálom, akik nem értenek egyet velem.”). A Néppárt pedig azzal járult a közös vereséghez, hogy a „közép erejének” becézve magát, előzékenyen kínálta fel az olcsó poént mindazoknak, akik a közepszerűségén kívántak gúnyolódni. Fádak, öregek és mozgáshiányosak – üzenté a kék trónkövetelő, riválisai pedig siettek igazolványkép-merevségű plakátokkal igazolni a tételt, vakon bízva az általuk elképzelt középosztály konzervatív ízlésében. Összevetésül: Vranitzky még csak 57 esztendő, Busek alig töltötte be az 54-et, Haider pedig mindjárt 45 éves lesz.

* Szónokolj hosszan a pártokrácia csődjéről, ezért ne jeddél, ha nem nagyon ragaszkodik hozzá, ne alapítsatok még egy pártot, a taglétszámmal ne sokat törődj, inkább kampányszervezőid, szabód és sminkmestered kiválasztásával foglalkozz. Ne múljon el úgy tévéközvetítés, hogy utána a fél ország nem rólad beszél, még ha azt állítod is, hogy az európai csatlakozással az Alpok forrásvizeit Andalusziába szivattyúzzák majd, és az osztrák polgárnak ezentúl csak mérgezett külföldi joghurt jut az asztalára. Őszinteségedhez ne férjen kétség („Egyszerűen becsületes, egyszerűen Jörg.”), vagyonod lehet, sőt legyen, de ne üzletelj, és pontosan adózz. Mutasd, hogy megállsz a magad lábán, neked nem a meggazdagodáshoz kell a politika. Családi életedben kerüld a makulát, tiszteld hites párod, de a kancellár feleségén, ha jótékonyságilag ismét megpendítené, hogy a kábítószer áldozatain segít a golfolás, nyugodtan köszörülheted a nyelved.

* Ne keresd az ideológiai csatateret magadnak, de ha mégis odatévedsz, ne állíts, hanem azonnal támadj és követelj. Kezdd a polgár biztonságával, s harcolj több rendőrért, szigorúbb bírákért („az életfogytiglan maradjon életfogytiglan életfogytiglan”), s az idegen bűnözők kizsupplálásáért. Jobb persze, ha be se jönnek, ezért szállj síkra azonnali bevándorlási tilalomért („amíg osztrákok lehetnek munka és lakás nélkül”). A takarékoság legyen a következő érték, melyet hittal képviselsz. Számítsd ki, hány lakást lehetett volna építeni az államadósságból, és mindjárt közöld, hogy a pazarló-bajnok állami iparéért felelős főtisztviselő mekkora végkielégítést kapott, amikor nemrég menesztették. Követeld anyagi felelősségrevonását.

Amikor a gondolatszabadságról értekezel, ostorozd az állami televízió monopóliumát, és vörösözz le minden liberális lapot. Jöhetnek ezután a nyugdíjasok, a természet és a család – egyetlen témát se engedj ki a kezedből, mindig mondd, hogy ez így nem mehet tovább, s a végén ígérj jókora adócsökkentést mindenkinek.

* Ne hagyd magad beskatulyázni! Mielőtt vadliberálisnak festenének le, kelj ki az önző materializmus és a sehová tartozás ellen, a „felelős közösségi gondolkodás” érdekében. Igyekezz egyszerre magadhoz csábítani a konzervatívokat, a szabadelvűeket és a szociálisan érzőket is. Miközben lázítsz az idegenek ellen, jelentsd ki, hogy az ország „eddigi etnikai sokszínűsége közjó”, amikor a társadalombiztosítást szapulod, azonnal szögezd le, hogy csak a rajta élőkódó vörös-fekete hivatalnoksereg miatt teszed. Egy dologra mindamellettt ügyelj: a proteszt-szavazó (legyen az az importversenytől rettegő paraszt, bürokrácia-gyötörte vállalkozó vagy ifjú munkanélküli) csak a tiéd, őt nem idegenítheted el magadtól. Érveidet igen, éleidet nem vesztheted. Ha minden jól megy, ellenfeleid szorgosan elhatárolják majd magukat tőled, kirekesztenek, ahelyett, hogy megvesztegetnének, így könnyen meggyőződhet róla boldog-boldogtalan, hogy te nem vagy azonos.

Zakóra magyar

A bécsi koalíció októberben nagyott bukott. Ugrott a kétharmad, a szocik jóval negyven, a konzervatívok a történelmi harminc százalék alatt, míg Haiderék először húsz fölött végeztek. E pillanatban majd minden negyedik

felölt, aki szembe jön veled, nyájas olvasó, bármerre is járj Osztákiában, a kékekre szavazott. A hajdan vörös Bécsben majd minden harmadik nagykorú ilyen: a Szabadságpárt letarolta a hagyományosan szociáldemokrata kerületeket, aratott a fiatalok és a szakképzetlenek között. Haider megcélozta a császárváros polgármesteri székét.

Itt előbb történnek a dolgok, mint magas Buda várában. Bécsben már recseg-ropog a nagykoalíció, Pesten még csak a kölcsönös *mésalliance* első tányérdobálásait élvezzük. Itt olvadozik a korporatív építmény, az otthoni szocialisták meg épp azon fáradoznak, hogy beindítsák az osztrák ötvenes éveket. Ki lesz az ugor Haider? – faggatnak mégis jártamban-keltemben Lajtán innen, Lajtán túl. Szent isten, itt tartanánk már? Semmi langyos jólét, semmi Magyar Csoda, cseberből azonnal vödörbe?

Tavaszig Jörgöt sokan Orbán Viktorban orrontották: eleinte inkább külső jegyek (fiatalság, nyíltság, kivagyiság) alapján, később pedig azért, mert jó nagy rendet tartott a pártjában, miközben vidáman táncolt az ideológiák között. Az éltebb dagi uraságok a magyar jobboldalon szóba sem jöhetnek Haider-utánzatként, ha másért nem, szavahihetlenségük, zavaros körmondатаik, ósdi amatőr-izmusuk okán. Horn Gyula jobb perceiben is legföljebb az önhitt Vranitzkyt mintázza, igaz, nem esik nehezére nében-nemzetben-védővámában, no meg Marinéniben is gondolkodni.

De látni már néhány elegánsabb zakót a rózsaszín pad-sorokban...

Bécs, 1994. december

